

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurier Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem i pocztą rocznie marek 540, półrocznie marek 270, kwartalnie — — mk. 135, miesięcznie mk. 45 — —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-iej stronie Mk. 15, w tekście Mk. 20 po tekście — reklamy Mk. 10. Zwyczajne Mk. 7,50. Drobne Mk. 1 — za wyraz, najmniej Mk. 5. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblńska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 7—8 w.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmuje Kancelaryjny własny oraz katedra w Zagłębiu. Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 3.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**). SOSNOWIEC, środa dnia 3 listopada 1920 roku Nr. 252 Rok XV

KINO
„ZACISZE”
od 3 do 9 Listopada
„Tajemnica lasu”
Dramat nastrojowy w 5 aktach III epizod bohater-
skiej epopei „Nowa Misja „Judea” ze znakomitą
Zmiany programów w każdą środę.
Rene Creslo.

Losy do I-iej klasy
II-iej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej
nadeszły i są do nabycia
w Administracji „Kurjera Zagłębia”.
Sosnowiec, ul. Dęblńska Nr. 1.

Kino-Oaza
Dzisiaj i dni następnych
VI seria obrazu p. t.
Tajemnice Nowego Yorku
UWAGA!
Każda seria stanowi oddzielną całość.

Kino Slinks
Z powodów od nas niezależnych 4 seria obrazu
„Władczyni świata” demonstrowana będzie
od 9 listopada
Od 2 do 9 listopada
„Ojciec, Syn i Ona”
dramat w 5 części, w roli głównej POLA NEGRI
NAD PROGRAM Potomk na poczekaniu seria w 2 ch
osobach.

Anglia przeciw Polsce.

Konwencja polsko-gdańska, zaprojektowana przez Radę Ambasadorów, i nieporozumienie polsko-litewskie znów podkreślają nam z całą jaskrawością nieżyczliwe stanowisko Anglii względem Polski.

Prasa angielska w odpowiedzi na protest Paderewskiego, wystosowany w imieniu Polski, atakuje nas gwałtownie i twierdzi, że prawa, jakich domaga się Polska co do bandery polskiej dla marynarki gdańskiej i co do personelu cłowego w Gdańsku, wcale nie figurują w traktacie wersalskim. Dziennik ten wyraża nadzieję, że rząd polski porzuci obecną swą praktykę bardzo niebezpieczną dla niego zwłaszcza w przeddzień plebiscytu na Górnym Śląsku, przed którym Polska nie powinna zrażać sobie tych z pomiędzy sprzymierzeńców, którzy właśnie w ostatnich czasach uczynili wysiłki, ażeby się do niej zbliżyć.

Prasa angielska w tym wypadku wykazuje brak

biegłości w odczytywaniu traktatu i zrozumienia jego ducha. Prasa angielska popierając niefortunną politykę Lloyd Georgea, chciałaby nagać konwencję polsko-gdańską do swych życzeń, a przede wszystkim interesów Anglii.

Anglia bowiem pragnie wytworzyć taki stan rzeczy w Gdańsku, ażeby mogła wykorzystywać antagonizm polsko-gdański we własnym interesie. Zupełnie inaczej zachowuje się prasa francuska. „Figaro” jest zdania, że konferencja Ambasadorów do zadośćuczynienia Polsce w sprawie gdańskiej, i zapytuje dlaczego i pociąg sprzymierzeńcy stwarzają trudności Polsce, której niezawisłość i siła uznane zostały, jako niezbędne dla równowagi i spokoju Europy i to nawet uznane przez tak mało czułych dla Polski mężów stanu, jak Lloyd George.

Inne dzienniki francuskie podnoszą, że uznanie suwerenności Gdańska, a równocześnie przyznanie Polsce używania portu nie

W dniu 7 listopada, tj. w niedzielę o godz. 5 po poł. odbędzie się w Sali klubu Dąbrowskiego (na dole), przy ul. 3-go maja, w Dąbrowie Górniczej.

Wiec konferencyjny
Górnolazaków, zamieszkających w Dąbrowie i okolicy, za który przyjadą delegaci z Centralnego Komitetu plebiscytowego.
Górnolazacy stawcie się wszyscy. 1975

dadzą się pogodzić. Prasa ta wyraźnie nawet podkreśla, że te sprzeczności do traktatu wprowadziła rozmyślnie Anglia, chcąc sparaliżować Polskę przez pozbawienie jej wolnego dostępu do morza, a to w tym celu, ażeby samej móc położyć rękę na Gdańsku pod pokrywką Ligi Narodów.

Straszenie nas przez prasę angielską sprawą Górnego Śląska, na nic się nie przyda, gdyż o losach Śląska decydować będzie jego lud. I to jest dla Polski rzeczą większej wagi, niż nowe oferty Anglii, która wszak zapewniała nas już raz o swej pomocy na wypadek przekroczenia przez bolszewików linii Curzona. Bolszewicy nie tylko przekroczyli granicę dawnej Kongresówki, ale i podeszli pod Warszawę, a zapewnienia Anglii pozostały tylko na ustach i papierze, nie przyoblekając się w rzeczywistość. Polska, nauczona doświadczeniem i w poczuciu swych własnych sił, bronić będzie swych interesów, bez względu na to, czy to się podobać lub nie innym będzie.

S. F.

Papież do narodu i biskupów Polski.

Droży synowie Nasz i czcigodni bracia!
Pozdrowienie i Apostolskie błogosławieństwo,

Zawezwaliśmy na sercu leżały i były przedmiotem żywej troski spraw Polskiej: to też chętnie i radośnie przyjęliśmy wiadomość o kaszycz tam wydarzeniach, dzięki którym koleje waszej Ojczyzny odrzucają się poprawy: a tam żywej cieszmy się, że, podziwiając najwiedźniejszą w tam bezpośrednią pomoc Boga, pomyślny ten obrót przypisujemy zaleconym przez nas po całym katolickim świecie modliom publicznym za Polskę. Nigdy bowiem nie wątpiliśmy, że Bóg będzie przy waszym narodzie, ile, że ten tak świetnie w ciągu wieków religii się zasługiwał: a zapowiedzieliśmy publiczne obchody błagalne wówczas, kiedy prawie powszechnie o ocaleniu Polski rozpaczano, a wrogowie też liczbą i powodzeniem odwrzuci. to między sobą blutnierze rzucali pytanie: „Gdzie jest Bóg ich?” I oto wnioskując naocznie wyznał, że jest Bóg wśród Izraela, na Jego to bowiem skłanianie w tym samym niejako momencie, niebezpieczeństwo tak groźne zaczęło odpychać kiedymy spolem z wierzącymi, a przy dzielnej za swe ołtarze i ogniska ze strony Polski walce błagalne dlonie, jak niegdyś Mojżesz ku niebu wzniósł. Widać jak w porę uczyniliśmy o wną do modłów powszechnych zachęty.

To zaś dobrodziejstwo Boga Wpomożyciela działające na do bro wyszło nie tylko narodowi waszemu lecz innym ludom. Komuż bowiem niewiedomo, że szalonego napór wroga to miał na celu, aby zniszczyć Polskę owe przedmurze Europy, a następnie podkopać i zburzyć całe chrześcijaństwo i opartą na niem kulturę, posługując się do tego krwawieniem szalonej i chorobliwej doktryny?

Gdy przeto lud polski, nieustając składając Bogu dzięki to przedewszystkiem ślubuje i przyrzeka, że i nadal też bronić będzie pod kierunkiem swych biskupów wiary katolickiej tak, jak odczytanie swej wolności wywalczy, celoma abawy dla ludu chrześcijańskiego, gdyż „jeśli Bóg z nami, kto przeciw nam?”

To też najprędzej bę dzie, droższy synowie i czcigodni bracia, obowiązkiem, aby naród wasz wszelkimi dolałymi starań ku utrzymaniu prawdziwego i pożądanego pokoju, całą wolę i wszystkie usiłowania wyłożył na utrwalenie wiary i odczynu i pójścił za zasadami

miłości, roztropności i chrześcijańskiego umiarkowania, któreśmy wielokrotnie zalecali, a z pomocą których jedynie niemożliwe między ludami ugasić można.

Uznając, że przesławny naród polski da na sobie także wielkoduszności przykład, jako niebieskich łask zadatek i szczelności Naszej ręką udzieliśmy miłościwie wam, droższy synowie i czcigodni bracia, oraz ogółowi wiernych, waszej pieczy powierzonych, Apostolskiego błogosławieństwa.

Dan w Rzymie u św. Piotra dnia 8 września w uroczystość Narodzenia Najśw. Marii Panny, 1920 r., pontyfikatu naszego roku siódmego.

Benedykt XV. Papież.

Na marginesie.

Zajęcie w fabryce Delchla w Sosnowcu, gdzie socjaliści dopuścili się gwałtów na robotnikach narodowców, odbiło się głośnie echem w Sejmie i kraju. Wyweleało ono powszechne oburzenie.

Polska partia socjalistyczna, która przez usta swych posłów tak odstępowała od praktyk bolszewickich, jak widzieliśmy, nie gardzi jednak ich metodami, osłaniając je w specyficznym pojmowaniu swobody przekonań.

Pono zwolennikami tej taktyki terroru — według oświadczenia posłów z Narodowej Partii robotniczej — jest poseł Zuławski, który z Zagłębia Krakowskiego przenosi swe praktyki i do Zagłębia Dąbrowskiego.

Te same metody poczynają socjaliści stosować i w Kasach Chorych, gdzie więcej im chodzi o zagarnięcie w swoje ręce władzy, niż o dalszą organizację pomocy lekarskiej, która spotyka się z powszechną w mieście krytyką.

Kompanję przeciwko pracownikom Kas Chorych, holdującym poglądom narodowym, na razie prowadzi się na szpaltach „Robotnika”.

— an

Szkodliwi od jawnych wrogów i zdrajców.

Napoleon I, kiedy mu doniesiono o zdradzie któregoś ze sprzymierzeńców i odstąpił to nazwano zbrodnią, miał wykrzekać: „To więcej niż zbrodnia — to błąd.”

W orzeczeniu tem tkwi głę-

boka myśli. Zdrada rzadko kiedy znajduje licznych zwolenników. A sama jej obuda chroni przed wpadaniem w jej sidła nie może nigdy pociągnąć za sobą szerokich mas, a więc nie może być w skutkach doniosłą.

Błąd przeciwnie, ubarwiony zwiastuje mamiącymi hasłami, zatacza szerokie kręgi wśród naiwnych i mało uświadomionych kół społeczeństwa i tworzy z nich przeciw węgę najcięższemu dążeniu i usiłowaniu dobrych obywateli.

Nigdzie może głęboka myśl Napoleona I nie znalazła równie właściwego zastosowania. Jak przy ocenie działalności politycznej naszych socjalistów. Nie są oni zdrajcami, jest wśród nich wielu partiotów, a przecież działalnością swoją i propagandą wśród ciemnych warstw przyniesli społeczeństwu polskiemu więcej szkół, niż jawił odstępcy i zdrajcy. Oni to bowiem, nie kto inny w chwili kiedy trzeba było cały naród zjednoczyć do walki z wrogiem zewnętrznym, — rozbili naród ten na dwa wrogi sobie obozy, przeciwności sobie i tem samem paraliżowali obronę kraju od nacierających wrogów.

Socjalizm w teorii jest ideą gospodarczo społeczną aniołów. Ta anielskość teoretyczna zważając doświadczenia, naiwne dusze w których pojęciu ludzie są aniołami, tymczasem w praktyce wśród ludzi socjalizm jest uprawianiem bandytyzmem jest hamulcem rozwoju gospodarczego i postępu kulturalnego ludzkości.

Socjalizm wazcepiany w masę, rozumiany jest przez niejako walka klas: jako wypowiedzenie wojny warstwom posiadającym majątek w jakiegokolwiek formie przez warstwy nie posiadające nic: jest himną rą mającą na celu powiększenie wielkości wszystkich ludzi bez względu na ich zdolności i siły zarówno intelektualne jak i fizyczne, bez względu na ich potrzeby i nawyki, które wśród pewnych jednostek stały się drugą naturą.

W chwili obecnej, kiedy całe społeczeństwo powinno zespółić się w jedno ciało i jak jeden mąż stanąć w obronie zagrożonej niepodległości Polski, socjaliści polscy wysunęli na pierwszy plan rozrachunki klasowe, rozbudziły apetyty mniej uposażonych do mienia zamożniejszych obywateli: wbrew zasadacym interesom kraju podburzyli ludność włościańską przeciw posiadaczom folwarków, robotników fabrycznych, i chłopskich rzemieślników przeciw pracodawcom i dałi pochop do strajków, które zubożyły całe społeczeństwo polskie. Wtedy kiedy setki tysięcy młodziarzy naszej musiała z bronią w ręku odparować wroga; kiedy oderwane od pracy na roli, waresztacie i fabryce ręce trzeba było uzupełniać po zostawieni w domu siłami, kiedy tem samem na każdym uczciwym obywatelu kraju leżał obowiązek pomnożenia codziennej pracy: wtedy socjaliści forsowali ograniczenia tej pracy do minimum, a tem samem do zmniejszenia produkcji krajowej. Zmniejszona produkcja krajowa zmuszała do wprowadzenia niezbędnych przedmiotów z zagranic za drogie pieniądze ze szkoda ogółu mieszkańców: strajki rolnie opóźniały zasiewy i sprzęt pólów wskutek czego zbiory zubożały okopowiska w kraju zmniejszały się o znaczny procent i nie w y s t a r c z y l n a . Z a s p o k o j e n i e p o t r z e b m i e j s c o w y c h .

D. c. n.

Współdziałanie Niemiec i Litwy.

„Dr. Gdański” zwraca uwagę, że: „Jednostki, czy pomniejsze grupy [byłych żołnierzy pruskich] przekradły się już zawsze przez t. zw. „zieloną granicę”. Ale to, co się działo dawniej wyjątkowo i rzadko, przeprowadza się od pewnego czasu zupełnie nieomal otwarcie i na szeroką skalę.

Otóż niemieccy żołnierze całymi oddziałami spieszą na pomoc kowieńskiej Litwie. Żołnierze ci pochodzą nie tylko z obwodu kłajpedzkiego i Prus Wschodnich, ale także z głębi Niemiec. Dokonują się werbunki na wielką skalę.

Od 12 lub 13 października odbywa się atak przesyłka regularnych oddziałów wojsk niemieckich z Prus na Litwę kowieńską. Wojsko przechodzi „zieloną granicę”, omijając punkty ożywione i krzyżowe jak np. Eydkuny — Wierszobolowo, nie maszerując też naogół magistratami szosowymi, wogóle nigdzie, gdzieby emisariusze Ententy ruchy wojsk tych niemieckich obserwować i śledzić mogli. Żołnierze przechodzili dotąd zazwyczaj w mundurach niemieckich przy bagnietach; oficerowie natomiast przejeżdżają naogół kolejami w przebraniu cywilnym. Bronią amunicja idzie pociągami zamkniętymi z Prus do ziemi Teryty. Żołnierze niemieccy mają instrukcje zachować ścisłą tajemnicę, a w razie konfrontacji tłumaczyć się, że jako mieszkańcy Małej Litwy pruskiej (obwodu kłajpedzkiego) idą zaciągać się do armii ochotniczej w Kownie. Faktycznie, transportuje się w czasie ostatnich dni oddziały zorganizowane z Niemiec, pełne jednostki sformowanej straż granicznej, kompanie i t. d. Formacje te mają rozkazy unikania miast i na terytorjum litewskim i odbywania odpoczynków po wsiach. Na terytorjum litewskim w punktach zbiorczych czekają gotowe sztaby, składające się nieomal zupełnie z oficerów niemieckich. W tych punktach zbiorczych zostawia się większe jednostki bojowe, które idą wprost na front polski pod Orany i do innych odcinków armii krajowej, czy też gen. Żeligowskiego, by walczyć przeciw Polakom wspólnie z Litwinami kowieńskimi.

Charakterystyczną jest nieuczciwość rządów niemieckiego i litewskiego, bez których nieoficjalnej wiedzy i poparcia rzeczy takie dziać się nie mogą. W ten sposób za nos wodzi się kontrolowe komisje koalicyjne, które, zdaje się nigdy o niczem nie wiedzą. Niemcy, których wojska wbrew przepisom traktatu wersalskiego przekraczają granice byłej Rosji z 1914 r., dziś litewskie, rozpoczęły tem samem z Polakami otwartą wojnę. Należy stwierdzić, że dziś na terytorjum litewskim toczy się najwyraźniej otwarta wojna polsko-niemiecka.

BERLIN (wł.) Projekt ustawy co do autonomii G. Śląska dołączony został na posiedzeniu Rady Państwa w dniu 4 bm. odpowiednim Komisjom. Projekt ten jeszcze w ciągu bieżącego albo na początku przysz-

Z Górnego Śląska

Ustawa o autonomii dla G. Śląska.

BERLIN (wł.) Projekt ustawy co do autonomii G. Śląska dołączony został na posiedzeniu Rady Państwa w dniu 4 bm. odpowiednim Komisjom. Projekt ten jeszcze w ciągu bieżącego albo na początku przysz-

lego tygodnia będzie ostatecznie opracowany poczem przedstawiony zostanie parlamentowi do ostatecznego załatwienia i zatwierdzenia.

Przygotowania do plebiscytu.

BERLIN (wł.) Choć termin głosowania na G. Śląsku nie został ustalony, zarząd kolejowy poczynił zarządzenia co do przewozu uprawnionych do głosowania. Według planu zarządu kolejowego przewóz głosujących odbywać się będzie głównie pociągami specjalnymi na 10 dni przed plebiscytem i w 10 dni po plebiscytem.

Z Sejmu.

Wniosek nagły posła Dr. Falkowskiego i kol. z Klubu Narodowego Zjadoczenia Ludowego w sprawie natychmiastowego wprowadzenia w życie uchwalonej przez Sejm w dn. 14 lipca r. b. Ustawy o rozszerzeniu kompetencji sądów pokoju.

Rada Obrony Państwa wydała zarządzenie, zawieszające na czas niekreślony uchwalone przez Sejm w dniu 14 lipca r. b. prawo o rozszerzeniu kompetencji sądów pokoju do 30 tys. marek, motywując, iż z powodu powołania wielu sędziów pokoju i urzędników do wojska sądy te nie podolają powiększonej ilości spraw.

Okazuje się iż powołanie sędziów pokoju do wojska jest minimalne; tem bowiem, gdzie nie można było ich zastąpić zostali wyreklamowani, a wręcz przeciwnie ilość spraw z powodu rozszerzenia kompetencji sądów pokoju nie będzie tak znaczna aby zbyt zawadzała przy rozłożeniu na liczne sądy pokoju ich pracy przeciwnie zwrócić uwagę w jednym sądzie okregowym zbyt długo czekać z osądzeniem tych spraw.

Też stan rzeczy krzywdzi ludność naszych wsi i miasteczek która zamieszkuje niekiedy o kilkadziesiąt wiorst od siedziby sądu okręgowego.

Ustawa o przekazywaniu spraw do 30 tys. mk. sądom pokoju wydana została na skutek powszechnego życzenia tej ludności i odpowiada żywotnym jej interesom.

Wobec powyższego Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwraca Rząd, ażeby natychmiast wprowadzić w życie Ustawę, uchwaloną przez Sejm w dniu 14 lipca r. b. i ogłoszoną w Nr. 63 Dr. Praw o rozszerzenie właściwości sądów pokoju, której wykonanie nie prawnie zostało wstrzymane przez Radę Obrony Państwa.

Telegramy

Turecy wymordowali 10.000 armeńczyków.

LONDYN. (wł.). Reuter dowiaduje się, że miasto Hadzin kapitulowało, 10,000 armeńczyków, którzy od marca r. b. stawiali rozpaczliwy opór tureckim nacjonalistom, zostało w sposób okrutny wymordowanych.

Take-Jonescu w Warszawie.

WARSZAWA. (PAT.) „Gazeta Warszawska”. Ruński min. spr. zagran. Take — Jonescu przybył 1 bm. o godz. 3 i pół po

ASEKURACJA „MILJONÓWEK”

Aby zwiększyć szanse wygrania miliona marek

wszystkie placówki sprzedaży 4% Państwowej Pożyczki Premijowej

asekuruja „miljonówki”

W tym celu posiadacze „Miljonówek” winni niezwłocznie zgłosić się do najbliższej placówki i nabyć co najmniej jedną, a najlepiej kilka dodatkowych „Miljonówek”.

poł. do Warszawy. Na dworcu kolejowym w Warszawie powitali gościa minister spr. zagr. Sapieha, poseł rumuński Florescu ze składem poselstwa, poseł polski w Bukareszcie Skrzyński oraz szereg urzędników ministerstwa spraw zagranicznych.

Ludność Rzymu przeciwko akcji socjalistów.

RZYM. (PAT.) W dniu wczorajszym odbyła się imponująca manifestacja patriotyczna jako dowód stanowczej woli kraju w celu bronięcia się przeciwko akcji dywizji wywrotowych.

Udział socjalistów belgijskich w rządzie.

BRUKSELLA (PAT.) Kongres socjalistyczny ustalił wniosek upoważniający socjalistów do wzięcia udziału w rządzie.

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych.

LIBAWA. Lotewskie biuro prasowe donosi z Rygi: Lorentz sekretarz rosyjskiej delegacji pokojowej przyjechał dzisiaj do Libawy, celem wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wymiana nastąpi w sali ratusza.

Walki z cholerą i tyfusem w Polsce.

KOPENHAGA (PAT.) Dyrektor państwowego instytutu higienicznego dr. Thorwald Madsen, otrzymał od Ligi Narodów wezwanie, aby udał się niezwłocznie w towarzystwie polnego angielskiego eksperta do Polski w celach akcji zapobiegawczej przeciw cholerze i tyfusowi. Dr. Madsen niezwłocznie udał się do Warszawy.

Eksplzja w fabryce amonjaku BERLIN (PAT.) Z Wrocławia donoszą: Fabryka amonjaku w Gottesberg wyleciała w powietrze.

Echa napaści na konsulat francuski.

LJON (PAT.) Prezydent senatu hamburskiego (wyraził gen. konsulatowi francuskiemu najwyższe ubolewanie senatu z powodu napadu, którego ofiarą padł attach kancelarii konsulatu francuskiego.

Chłopi rosyjscy powstają przeciw bolszewikom.

PARYZ (PAT.) Według informacji „Echo de Paris” nadeszły ze Sztokholmu nowe wiadomości o wybuchu ponownych rozruchów w całym szeregu miejscowości Rosji sowieckiej; Ze wszystkich stron komunikują o powstaniu ludności włościańskiej przeciwko władzom rosyjskim.

Projekt Izby handlowej w Łotwie.

RYGA. (PAT.) Łotewskie Biuro Prasowe donosi: Odbyła się tu konferencja łotewskiego ministra spraw gospodarczych z referentem poselstwa rosyjskiego. Poseł rosyjski wyraził życzenie aby w Łotwie zorganizowano izbę handlową, któraaby zakupywała zagranicą towary dla Rosji i sprzedawała surowce rosyjskie.

Projekt wznowienia handlu z Rosją.

WASZYNGTON (PAT.) Havas. Departament handlu wypracował projekt, dotyczący wznowienia stosunków handlowych z Rosją Sowiecką.

Pomyślnie walki na linii Dniepru.

KONSTANTYNOPOL. (PAT.) Havas. Z frontu gen. Wrangla komunikują o pomyślnych walkach na linii Dniepru.

8-10 godzinny dzień pracy.

BERN SZWAJCARSKI (PAT.) Havas. W wyniku referendum opowiedziało się 369 tysiącami głosów przeciwko 271 tysiącom za przyjęciem ustawy wprowadzającej 8 mł godzinny dzień roboczy na kolejach szwajcarskich.

Fabryka dolarów we Lwowie.

LWOW. (tel. wł.) „Era” donosi, że policja tutejszej udało się wpaść na ślad bandy fałszerzy dolarów. Hrassem bandy jest niejaki Brauner, a współnikiem niejaki Haffel Wyrabiano fałszyfikaty na grube miliony. Sprzedawano we Lwowie po cenach „umierkowanych”, za 100 dolarów bowiem brano za ledwie 1500 marek Tak fałszerze jak i nabywcy porobili miljonowe majątki.

Brauner zbiegł na razie lecz policja jest już pono na jego tropie.

Nota gen. Nollet.

PARYZ (PAT.) Radjo. Gen. Nollet przesłał rządowi niemieckiemu notę, domagając się rozwiązania oddziałów strażnicy, wilnej z podobnych organizacji, istniejących dotychczas w Niemczech zwłaszcza w Bawarii.

Blizki koniec strajku górników angielskich.

PARYZ (PAT.) Havas. „Echo de Paris” dowiaduje się, że większość górników angielskich zdradza zamiar strajkiem i ujawnia raczej skłonność podjęcia pracy niezależnie od tego jaki by miał być wynik referendum.

Plebiscyt w Wilnie.

GDANSK (PAT.) Według wiadomości z Kowna, litewska agencja telegraficzna donosi, że

litewski minister spraw zagranicznych miał w Londynie dłuższą konferencję z lordem Curzonem na temat plebiscytu w Wilnie. Lord Curzon miał oświadczyć, że plebiscyt w tym wypadku nie doprowadzi do celu. Agencja litewska zapewnia dalej, że minister Parickis przyjeżdżając został również przez Lloyd Georgea.

Litwini odnieśli sukcesy?

LITWA (PAT) Litewskie biuro prasowe w Rydze donosi z Kowna: Nadchodzą wiadomości o zaprzestaniu ewakuacji miasta z powodu sukcesów, jakie odnieśli litwini obecnie na froncie.

Pomyślny wynik pożyczki dolarowej w Ameryce.

Pożyczka dolarowa w Ameryce wydała — jak donosi „Kurjer Warszawski” — wyniki pomyślne. P. J. Dąbicki, który razem z Reymontem bawił dla propagandy pożyczki w Stanach Zjednoczonych, podaje między innymi taki wzruszający obrazek.

Nie mogę zapomnieć i nigdy nie zapomnę chwili, którą przeżyłem w Filadelfii.

Wtedy odbywał się tam na otwartym powietrzu w polskiej dzielnicy robotniczej. Po przemówieniu Reymonta i mojem, zaczęły się zapisy na pożyczkę. Do drzwianej estrady, z której przemawialiśmy, zewsząd cięgnęli się ludzie, kładąc na stół pełnym garściami pieniądze. W kilkanaście minut zielono już było od dolarów. Nagle usłyszeliśmy na stole brzęk złota. To jakaś starszuszka rozsuwała brązowy galganek, z którego wysypały się złote monety. Było to czterysta dolarów.

— Ja już do Polski nie wrócę — mówiła babina — ale niechże wróci chociaż te dolary, niech jej służą. Polska podobno złota potrzebuje.

Reymont osobliście pokwitował ją z odbioru i sam odwiózł to złoto „dla Polski” do Waszyngtonu, aby je złożyć w państwo.

Niech Polska wie, że ta stara Borkowska z Gniezna, która przed kilkadziesiąt laty wyemigrowała, uchodząc przed prześladowaniem Niemców, ani na chwilę nie przestała tam, za morzem, kochać Ojczyznę.

Podobnych faktów było więcej. Spotykałem się z nimi wszędzie, zarówno w miastach wielkich, jak i w miasteczkach, zarówno wśród robotników fabrycznych, jak i wśród rolników.

Przepaść kopalnie złota

Anglia, której przyznano niemieckie wschodnie afrykańskie kolonialne posiadłości, zamierza tam przystąpić do systematycznych poszukiwań złota kopalniami złota króla Salomona. Jak wiadomo, kraina złota legendowy Ofir, wspomniany w Biblii, leżał miał w Afryce wschodniej właśnie na gruncach przedwojennej niemieckiej Afryki. W przeddzień wojny myślała o nim Niemcom i zmarły ich uczone dr. Karol Peters nawoływał do zorganizowania wyprawy celem eksploatacji bogactw tych okolic. Zresztą marzyła o nich ludzkość od tysięcy lat, bo stamtąd to sprowadził Salomon raz 420 to znów 450 talentów złota, to znaczy mniej więcej 150 milionów marek w złocie.

Nie w Afryce jednak jedynie istnieją zatracane dziś kopalnie złota. Znajdują się i w Ameryce północnej takie kopal-

nie których ślad zaginął, aczkolwiek niedawno jeszcze były tam tłumy awanturników i ginęły masami lub w malej swej części wracali z bogactwami. Jedną z najważniejszych jest kopalnia Tajova w prowincji meksykańskiej Sonora.

Przepaść jest ona tylko dla „białych” natomiast wiedzą o niej dobrze Indianie szczepu Pima, którzy stamtąd czerpią od czasu do czasu i wywożą wielkie masy złota. Istnieje podobno kobieta, która kiedyś miała wyleczyć ich naczelnika z zakażenia krwi i której przez wdzięczność odkryto gdzie leży owa kopalnia. Ale zaprowadzono ją tam nocą, boczniami, kramami, drożynami. W niepewnym blasku księżycy ujrzała polyskli we stopy drogocennego kraszcza i głęboki tunel, prowadzący do wysokiego pagórka. Stamtąd to widocznie od wieków już wydobywano złoto.

Bulączki pasażerskie na D.Z.W.W.

Ze wagony D.Z.W.W. są nie oświetlane w nocy i nie ogrzewane, że częstokroć okna w wagonach bywają bez szyb lub pokabliane deskami, że przejazd koleją dużo kosztuje i do tego w przedziale o osmiu miejscach siedzących mieścić się musi ośm 20 i więcej, że pasażerowie muszą zdobywać sobie miejsca siłą, wśród wyzwisk i przekleństw, że częstokroć pasażer z biletem II-ej klasy (o trzeciej niema co mówić) rad jest jeżeli może zdobyć miejsce stojące w 4 ej klasie, że kolej jest przedewszystkiem dla kolejarzy i ich rodziny z ulgowymi biletami, to głowa przeciętnego pasażera, zwążywszy trudną nad wyraz sytuacją M. Komunikacji, może sobie jeszcze jako-tako wytłumaczyć, ale tego, że zabili z Now. Będzina np. do Zawiercia pobiera się mk. 13,50, a z Zawiercia do Now. Będzina mk. 12,40 lub z N-Będzina do Granicy mk. 11,40, a z Granicy do N. Będzina 9,60 itd. tego w saden sposób przeciętny pasażer zrozumieć nie może. Możeby p. Kasjer-biletowy w N. Będzinie, lub ktoś, do kogo to należy, zechciał łaskawie wyjaśnić. Na wyjaśnienie oczekuje wielu zainteresowanych tem więcej, że wywieszona przy okienku taryfa biletowa, wskazuje zupełnie co innego, np. z N. Będzina do Zawiercia mk. 6,20 itd. więc nikt naprzód pieniędzy naszykować nie może, a wśród tłoku zadowolić się musi tem, co mu kasjer z okienka z biletem wyrzuci z ręki co mu dadzą i co tobie ucieka, bo go inni wypychają, powrócić zaś do okienka i zapytać o przyczynę braku, nikt niema możliwości

Dla emigrantów.

Urząd Emigracyjny podaje do wiadomości emigrantów, udających się za ocean, że Ministerjum Spraw Wewnętrznych chce ułatwić wychodźcom utrzymanie paszportów zagranicznych, wydało odnośny okólnik do Starostw z poleceniem wydawania paszportów zagranicznych emigrantom w ciągu dni 7, przyczem na paszportach tych Starostw będą wystawiały pieczętkę: „Paszport ważny po uzyskaniu wizy Urzędu Emigracyjnego”.

Wobec tego Urząd Emigracyjny zwraca uwagę i ostrzega emigrantów, że paszporty zagraniczne z powyższą pieczętką są ważne przy przekracza-

niu granicy tylko w tym wypadku, o ile zostanie udzielona wiza Urzędu Emigracyjnego.

W tym celu obowiązuje jest każdy emigrant zgłosić się do Urzędu Emigracyjnego (Al. Je Jerozolimskie 36) celem uzyskania wizy, którą otrzymać może po przedstawieniu dowodu, iż rzeczywiście emigruje za ocean i posiada kartę okrętową; bądź opłaconą w Ameryce (prepaid), lub też zakupioną w koncesjonowanych biurach w Warszawie na miejscu. Bez tych dowodów wiza Urzędu Emigracyjnego udzielona nie będzie.

Kronika.

— **Od Adm. nistracji.** Z powodu podniesienia cen robocizny i papieru zmuszani jesteśmy podwyższyć cenę przedpłaty od dnia 1 listopada b. r. na mk. 45 miesięcznie z odnośnieniem do domu, cenę zaś i egzemplarza na mk. 3.

P.P. Kolporterów prosimy o pofatygowanie się do Adm. nistracji w celu unormowania ilości egzemplarzy oraz ceny.

Ceny za ogłoszenia są równoległe odpowiednio podniesione.

— **Poniżej nie nadchodzi papier, dotychczas używanego formatu, zmuszani jesteśmy czasowo wydawać pismo w cokolwiek mniejszym formacie.**

— **Ograniczenie ruchu pociągów osobowych.** W celu uzyskania parowozów dla ruchu towarowego ograniczono, począwszy od północy z wtorku na środe, t. j. z 2 na 3 listopada r. b. do włącznie 10 listopada ruch osobowy w całym państwie z wyjątkiem ruchu pociągów podmiejskich.

Ograniczenie rozumie się w ten sposób, że na liniach, na których kursują pociągi pospieszne, pozostawi się po jednej parze pociągów pospiesznych i osobowych, na innych zaś liniach tylko po jednej parze pociągów osobowych.

— **Rabunek.** Dnia 20 X 20 r. o godz. 7-ej rano na przejeżdżających Noczyńskich Marcina i Jadwigę zam. we wsi Winowanie, Okularczyk Jęka i Magdalene z Winowna napadło 3-ech uzbrojonych bandytów, którym zarabowali 43,900 mk. pol. Po dokonaniu napadu bandyci zbiegli. Śledztwo w toku.

— **Zniesienie urzędu walki z lichwą i „Puzapu”.** Z Warszawy donoszą, że komisja dla likwidacji i reorganizacji urzędów państwowych postanowiła znieść urząd walki z lichwą i państwowy urząd zakupów artykułów pierwszej potrzeby (Puzapu).

— **Związek kolejowy państw nadbałtyckich.** Zarząd kolei finlandzkiej zapoczątkował utworzenie związku kolei państw, leżących nad Bałtykiem. Myśl tę poparła gorąco Szwecja. Z początkiem przyszłego miesiąca odbyć się ma w tej sprawie konferencja na którą Polak także zaproszono. Ministerjum kolei w Warszawie wysyła na konferencję swoich delegatów, którzy w najbliższych dniach wyjeżdżają do Helsingforsu, gdzie toczyć się będą obrady.

— **Kradzież.** Dnia 13. X. 20 r. została popełniona przez niewiadomych sprawców, kradzież z włamaniem ze strychu Gleicera Gierexa w Będzinie. Śradziono: bielizny na sumę 5,000 Mk. Protokół przesłano do Sądu Słedczego III-rew. w Sosnowcu. Śledztwo w toku.

— **Flanela na sukienki dla dzieci.** Polko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom, chcąc dostarczyć ciepłą odzież jaknajwiększej ilości dzieci, nie poprzestał na rozdawnictwie 175 000 kompletów ubrań, o których niedawno pisaliśmy. Za pośrednictwem Amerykańskiego Wydziału Ratunkowego zostaje doprowadzone 500,000 jardów flaneli na sukienki dla dzieci. Flanela ta będzie rozdawana do różnych miejscowości kraju i rozdana dzieciom już w postaci gotowych ubrań za pośrednictwem komitetów P.-A. K. P. D. Przypuszczalnie ta ilość flaneli starczy na obdarowanie około 170 000 dzieci. Zważywszy, że metr flaneli kosztuje około 100 mk. — nowy dar P.-A. K. P. D. stanowi wartość 50 000.000 mk.

— **Z Towarzystwa Zagród dla polskich inwalidów.** sm. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. — Dnia 24 ub. m. odbyło się w sali posiedzeń Tow. Wzaj. Ubezpiecz. zwyczajne Walne Zgromadzenie Tow. Zagród dla polskich inwalidów, pod przewodnictwem Wiceprezesa Tow. Mikołaja Reya. Ze sprawozdania Dyrekcji wynika, że majątek Tow. wynosi w ofiarowanej ziemi 1.297 morgów i wili w Bruchowicach pod Lwowem. W gotówce: Wkładki członków mk. 25.015; subwencje i dary mk. 2,635,746;41 — w tej kwocie mieści się dar Obywatelskiego Komitetu Obrony Państwa mk. 2,000.000 — Oprócz tego złożone we Francji przez oficerów i żołnierzy armii generała J. Hallera franków 88,727.50. W ostatnich danych ziemianie z Pomorza ofiarowali na cele Tow. 420 morgów ziemi. Statut uzupełniono i zmieniono w tym kierunku, że członkiem założycielem może zostać ofiarodawca 30 morgów ziemi lub składający jednorazowo 100.000 mk. — Członkiem dożywotnim ofiarodawca 10 morgów ziemi, lub jednorazowo 10.000 mk. Postanowienie co do wkładki członka zwyczajnego, wynoszącej 100 mk. rocznie nie uległo zmianie. Utworzono urząd drugiego wiceprezesa, na którego wybrano Kr. D-ra Karola Nikle. Nadano warstat ziemniaczny jednemu inwalidzie. Zaś sprawa Zagród gospodarczych jest w toku czynności. Gorącym apelem do społeczeństwa o liczne zapływanie się w poczet członków tak bardzo w celach swych humanitarnego Towarzystwa, zakończono obrady.

— **Kradzież z włamaniem.** Dnia 13. X. 20 r. została popełniona kradzież z włamaniem ze strychu Gittera Moszka zam. w Będzinie ul. Stary Rynek. Śradziono bielizny na sumę 4,500 Mk. Sprawców nie ujęto. Dochodzenie przesłano do Sądu, Słed. III go rew. w Sosnowcu. Śledztwo w toku.

— **Napad rabunkowy.** Dnia 9.X.20 r. na dom Majewskiego Jana we wsi Kuźnica Sulikowska gm. Mierzęcie pow. Będzińskiego napadło 4-ech uzbrojonych bandytów i po osteroryzowaniu mieszkańców zarabowali garderobę, 600 rb. resztek i 10,000 mk. pol. gotówka. Wartość ogólna zarabowanych przedmiotów wynosi sumę 20,650 mk. Po dokonaniu napadu bandyci zbiegli. O powyższym został zawiadomiony p. Sędzia Słedczy IV go rew. w Sosnowcu Śledztwo w toku.

— **Aresztowanie notorycznych złodziei.** Władze policji będzinskiej ośadziły pod kluczem Bronisława Majkowskiego Antoniego Błaszczaka Franciszka Bobra i Abrahama Szumklera przypatanych na szereg krad-

zieży i innych jako notorycznych złodziei.

— **Wizowanie dokumentów podróży.** Biuro Informacyjno Prasowe Zarządu terenów Przyfrontowych i Etapowych komunikuje: dokumenty podróży wydane przez Biuro Paszportowe Zarządu Terenów Przyfrontowych i Etapowych do miejscowości położonych na wschód od wyżej wymienionej linii, muszą być wizowane nieśbądnie przez władze wojskowe. Na obzary Ukrainy przepustki są wydawane wyłącznie przez Sekcję Polityczną Ods. II Naczelnego Dowództwa.

— **Oplaty stemplowe od weksli.** Urzędowo ogłoszono w nr. 240 „Monitora” ustawę o opłatach od weksli. Podług art. 1 go tej ustawy „weksle ciągłone (przekazowe) i proste (własne), wystawione w kraju, jak również weksle, wystawione zagranicą, albo płatne w kraju, podlegają opłacie w ilości 30 fen. od każdych 100 mk. Setki naleca liczą się za całe.

— **Dla nadobnych Sosnowiczank i Stelczanek** zasylają ulani 8 pułku Krakowskiego Szwadronu 5 z granicy Słucz Sardacze podrowienia którzy byliśmy ogłoszeni za nieboszczyków, a tymczasem żyjemy.

Ułani: Dąbrowski Alfons, Konieczny Mieczysław (Borowiecki Jan i wielu innych).

— **Ogłędziny lekarskie przed zawarciem małżeństwa.** Rada ministrów obradowała nad środkami, mającymi na celu zapobieżenie rozszerzaniu się chorób płciowych. Jak słychać w Sejmie zostanie wniesiony projekt ustawy, że osoby, zamierzające wstąpić w stan małżeński, będą się musiały poddać ogłędzinom lekarskim.

— **Karty do gry.** Karty do gry podlegają według nowej ustawy „opłacie stemplowej” w wysokości 30 mk. od talii. Karty przeznaczone do wywozu zagranicę są wolne od opłaty. Z postanowień karnych, które zawiera ustawa o opłacie

Książki szkolne

oprawia po cenach konkurencyjnych

Introligatornia „Kur. Zagłębia”

Sosnowiec, Dębińska Nr. 1

Dr. HEJMAN

Choroby uszu, nosa i gardła

od 1—2 pp. i od 6—7 pp.

KOLŁATAJA Nr. 10 1874

Rutynowany buchalter

na stanowisku zmieni posadę

łaskawe oferty pod „samodzielnym” przyjmie Administracja Kurjera.

stemplowej od kart do gry, zasługują na uwagę art. 10 i 11, w myśl których pewne osoby odpowiadają pod pewnymi warunkami za winę osób innych. W szczególności właściciel restauracji, kawiarni lub podobnego przedsiębiorstwa — albo zarządca, o ileby właściciel nie zarządzał osobiście — ulega karze grzywny do wysokości 30,000 mk., jeżeli w lokalu takim było lub nabyto albo ofiarowano na sprzedaż lub używano do gry karty niestemplowane lub zaopatrzone w stempel podrobiony. To samo dotyczy wytwórców i sprzedawców kart do gry, gdy wykonanie lub przygotowanie przestępstwa wyżej określonego nastąpiło w lokalu, przeznaczonym do wyrobu lub sprzedaży, jak również osoby fizyczne, zarządzające lokalem stowarzyszenia, jeżeli przestępstwo popełnione w takim lokalu.

— **Rejestracja uczniów.** Dyrekcja Gimnazjum Państwowego im. Staszica zawiadamia, że od dnia 3 listopada do 8 go włącznie odbywać się będzie w kancelarii Gimnazjum na Pogoni od godz. 9 do 1 popoł. rejestracja uczniów klas wyższych (7 i 8) i w ogóle tych wszystkich, którzy, jako ochotnicy, stali w wojsku i dotąd się do szkoły nie zgłosili. Uczniowie winni stawić się osobiście, w razie niemożności, rodzice powinni wyjaśnić przyczyny.

— **Skutki podrożenia patentów.** Z powodu podrożenia patentów handlowych, do których handlowcy mają za rok bieżący dopłacić znaczne, bo kilka tysięcy marek, sięgające sumy, prócz podatku reparycyjnego, który w tym roku praw dopodobnie o wiele będzie wyższy niż w zeszłym, bardzo wiele osób, szczególnie ze sfery zawodowych, zwraca patenty, wnosząc podania do Inspektoratów Skarbowych, żrąca się tych patentów, oświadczając, że handel jaki prowadzą, daje im tak mało, że nie wstanie się opłacić podatku, a wobec tego proszą o wykreślenie ich z listy handlowców, tudzież o zwolnienie od przypadających od nich dopłat. I nie można się temu dziwić, bo latotnie interesy handlowe nie obliczane na szmugiel i spekulacje paskowa, przeżywały straszny kryzys. Władze skarbowe również winny by mieć taki stan na uwadze, oraz, że wyznaczenie nadmiernych podatków patentowych nie prowadzi do celu, a właściwie mija się zupełnie z celem gdyż, jak się daje słyszeć starozakonni obmyślają łączenie się w spółki, aby uniknąć dużych opłat przez wykupienie jednego patentu dla interesu spółkowego, który ich tylko wzmocnił może.

— **Nominacje.** Na wakujące stanowisko Sędziego pokoju karnego w Dąbrowie górniczej przeniesiono sędziego pokoju w Łazach pana Kallnowskiego a na miejsce tego ostatniego zamianowano p. Ryllina na dotychczasowego komornika Sądowego w Dąbrowie Górniczej.

— **Tańc H. Czarneckiego** wystawia dziś w Będzinie „Dziady”.

Jutro w czwartek powtórzone będą „Dziady” w Dąbrowie.

W piątek u nas melodyjna „Zuzanna”.

Na repertuar powyższy bilety są już do nabycia.

W próbach znikomita farsa „Powaby grzechu”, oraz głośna sztuka „Prokurator Hallera”.

Z działu operetkowego odbywają się próby z „Dookoła miłości”, oraz operetka z francuskiego Andran'a „Lalka”.

Żywność amerykańska dla Polski.

Chcąc zaradzić ogólnemu brakowi żywności w krajach europejskich, wywołanemu długotrwałą wojną światową, p. Herbert Hoover stworzył instytucję, noszącą nazwę Amerykańska Składnica Ratunkowa. Organizacja ta miała na celu przywrócić żywność ze Stanów Zjednoczonych do Europy.

Ponieważ jednak zakupywanie wielkich transportów żywności za granicą wpływałoby ujemnie na kurs waluty danego kraju, przeprowadzono całą tę akcję w bardzo pomysłowy sposób, polegający na tym, że w 20-tysiącach banków amerykańskich sprzedawane są specjalne przekazy żywnościowe, płatne w dolarach na miejscu przez tamtejszą ludność; przekazy te są następnie przesyłane przez pocztę do krajów do Europy. W Europie zaś małe oddziały Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej wydają okaziełom tych przekazów ustanowione ilości: maki, faszerów, ryżu i mleka skondensowanego.

System przekazyowy przesyłania żywności ma szczególnie wielkie znaczenie dla Polski ze względu na niski kurs marki i wyniszczenie kraju podczas trzyletniej okupacji przez państwa centralne, oraz ze względu na ostatni najazd wojsk bolszewickich.

Godną zaznaczenia jest okoliczność, iż przy tym systemie ryzyko przewozu żywności z Ameryki do Polski bierze na siebie Amerykańska Składnica Ratunkowa, co przy obecnych trudnościach komunikacyjnych ma ogromne znaczenie.

Na początku lutego t. b. nadziedli do Warszawy pierwszy transport żywności amerykańskiej, którą zamagazynowano w składach na Pradze.

Chcąc ułatwić odbiór żywności posiadaczom przekazów żywnościowych, Amerykańska Składnica Ratunkowa otworzyła w większych miastach Polski swoje filie ze składami żywności, również powierzono Państwowemu Komitetowi Pomocy Dzieciom i Amerykańskiemu Zjednoczonemu Komitetowi Rozdzielczemu dostarczanie posyłek żywnościowych posiadaczom przekazów za pośrednictwem oddziałów prowincjonalnych tych instytucji. W lipcu t. b. otrzymano specjalne zezwolenie p. Ministra Poczty i Telegrafu na przesyłanie mniejszych (10-cio dolarowych) paczek za pośrednictwem poczty.

Dzięki takim udogodnieniom akcja Amerykańskiej Składnicy Ratunkowej w Polsce znacznie się rozwinęła: oprócz przekazów na jedną lub kilka posyłek Amerykańskie Instytucje Społeczne i Dobroczynne zaczęły zakupować przekazy na dziesiątki i setki tysięcy dolarów, i przesyłać tutejszym pokrewnym instytucjom w celu rozdawania artykułów spożywczych biednej ludności, uchodźcom, tanim kuchniom itp.

Ogólna ilość samej maki amerykańskiej wydanej za przekazami od lutego dotychczas dochodzi do tysiąca ton metrycznych, prócz tego wydano również odpowiednie ilości faszerów, ryżu, fasoli, konserw mięsnych i mleka skondensowanego.

Przy kalkulowaniu cen towarów nie można było naprzód

przewidzieć kosztów przewozu żywności z Ameryki do Polski, kosztów administracji centralnej i administracji filii w Polsce, wobec czego w rezultacie działalności A.S.R. w Polsce czysty zysk 80914 dolarów, którą tą sumę, stosownie do przyrzeczenia p. Herberta Hoovera przekazano pokrewnym instytucji Amerykańskiemu Wydziałowi Ratunkowemu Fundacji dla Dzieci Europy — Misji dla Polski, jako fundusz na dokarmianie dzieci. Kwota powyższa wystarcza na dożywienie 85000 biednych dzieci w ciągu jednego miesiąca.

Ze świata.

Jak być szczęśliwym w małżeństwie.

Pionierka równouprawnienia kobiecego Amerykanka miss Jane Burr, w prelekcjach swych, wygłaszanych obecnie w Anglii, podaje sposób osiągnięcia szczęścia w małżeństwie. Panna Burr utrzymuje, że małżonkowie, o ile chcą współżyć a la loge szczęśliwie, nie powinni poprzestawać na sobie. Powinni mieszkać w dwóch oddzielnych domach, albo oddzielnych mieszkaniach w tym samym domu, albo przynajmniej w dwóch różnych pokojach w tym samym mieszkaniu, aby nie być narzucanymi na trywialności wspólnego życia. On nie powinien naturalnie nigdy przestąpić progu jej pokoju, a ona jego, Zbliżyć się do siebie mogą jedynie wtenczas, jeśli prawdziwie sąsiedkami za sobą i nie pod przymusem przywieszenia, a tem mniej korzystając z t. w. praw małżeńskich. W taki sposób każde spotkanie będzie miało urok świeżości i nowego saczka, a małżonkowie będą mieli sposobność do kontynuowania tkliwych czułości z okresu narzeczeństwa i... nie snudzą się sobie: zjawisz pełni załotności i wzajemnego za zainteresowania. Tyle o sentymentalnej reformie.

Oo się zaś tyczy moralnej — to jest p. Burr'zwoleńniczką zupełnej równości i niezależności małżonków. Żadne z nich nie może być wzajemnie krępowane. Budżet i dochody muszą być oddzielne t. k., jak i mieszkanie. Nie przeszkadza to jednak temu, aby robić sobie wzajemne małe podarki, które podtrzymują przyjaźń bez obowiązku wdzięczności. Kto się do tych warunków nie zastosuje, może liczyć tylko na krótkotrwałe złudzenie. Miss Burr popiera swe wywody drugoocym materiałem statystycznym, przywiesionym z Nowego Jorku. Na podstawie cyfr dowodzi, że w śladnym wypadku małżeństwo trwa, po ośmiu latach nie kończy się już małżonkowie. Najwyżej znoszą się nawzajem, a żyją dłużej tylko z tych lub owych względów, atoli miłości nie odgrywa tu już żadnej roli.

Tyle Amerykanka feministka — u nas nie potrzeba zastosowywać warunków „amerykańskiego” szczęścia małżeńskiego, gdyż małżeństwa w Polsce są na ogół dobrze i miło towarzyszy im do późnej starości, jak Filemonowi i Baucis. A dlaczego?... Bo w naszym kraju siedzą pod pantoflem.

OFIARY

Dla najbiedniejszych miast Sosnowca.

1214 W dzień imienia śp. Sabiny Kamińskiej składamy sto marek dla najbiedniejszych miast Sosnowca, Kamińscy.

Na Zolnierza.

454. Gymmermann O. 40 Mk, Rapacz A. 40 Mk, Czarnomska J. 10 Mk, Wolff L. 20 Mk, Jędrzejewski J. 50 Mk, Zarwas K. 40 Mk, Gosiewski J. porucznik 100 Mk, Skowroński L. 40 Mk. Razem 340 Mk.

Na plebiscyt.

453 Dla uczczenia dnia imienia komisarza p. Tadeusza Janika, urzędnicy II-go Komisarzatu P. P. składają na plebiscyt 100 Mk.

Na Czerwony Krzyż.

1239 Zamiast życzeń w dzień ślubu p. Zofii Winiarskiej z panem Hugonem Kunigiem kapitanem wojsk polskich, składają na Czerwony Krzyż. Adamstwo Krzyżanowsky 100 Mk.

Na gwiazdkę dla Zolnierzy

455 Zamiast upominku w dniu imienia p. Tadeusza Jędrzejewskiego 400 Mk. na gwiazdkę dla Zolnierzy. Z. Wicherka J. Słowiakówna, Z. Goździkówna, E. Almsztadtówna, W. Będkowska, J. Sikorska, W. Motyczynska, A. Wdowska, St. Sikorska, St. Chodakowski, I. Pless, T. Tomecki.

Na fundusz ochrony im śp. Andrzeja Mieleckiego

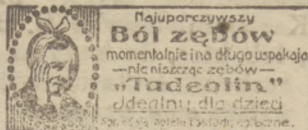
449 Zamiast kwiatów na grób w rocznicę śmierci, męża i ojca naszego śp. Lucjana Steckiego 100 Mk. na fundusz ochrony im. śp. Andrzeja Mieleckiego. Steccy.

Zbiory marek dla filatelistów

kupuje po najwyższych cenach. Wielkość obiektu nie odgrywa żadnej roli. Adres w Redakcji „Kurjera Zagłębia”. Również osobiście odwiedzam sprzedawców. 1938

Zarezerwowane

Dla fabryki chemicznej „GÓRNIK” w Dąbrowie Górniczej. 516

Najporządyczszy Ból zębów momentalnie i na długo uspokaja — nie niszczy zębów — „Tadecol” — idealny dla dzieci — w aptekach, drogeriach, aptekach, aptekach.

WULKANIZOWANIE

Opon i kieszek Samochodowych, Motocyklowych i Rowerowych.

E. PLADEK

SOSNOWIEC.

POT

i niemiłą

WON

u nog i rąk i parcz zapobiega i znakomicie usuną powszechnie znany

„SUDORYN”

w pudełkach z siłkiem,

wyrobu farmacji Jaber, „Ap. KOWALSKI” w Warszawie Miodowa Nr. 1. Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumeryjnych. Sposób użycia dołączamy do każdego pudełka. 1949

Ostrzeżenie! Środki podobnych nazw należy odrzucać jako naśladowstwa.

MATKI powinny pamiętać, że tylko **Lanelinowy puder** dla dzieci „**Puder Dzidzi**” z marką Kogutów natychmiast usuwa opryszczkę i nagroźliwie nie skóra u dzieci. Hartowa sprzedawca na Zagłębiu, w Skład. Apt. M. Jagiellowicz, Sosnowiec.

DROBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa pracy

1. Pilsudskiego Nr. 16 polska służba domowa, rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do teraźniejszości, oraz rutynowanych biurowych, biurowych maszynistów, techników p. Pośrednictwo bezpłatne. 683

Stare zęby sztuczne kupuje. Goldkorn Modzejskowska 31. 1814

Fabryka Towarzystwa Akcyjnego „Fitzner & K. Gamper” w Sosnowcu Sielcu ma do oddania zaraz większe roboty ciesielskie. Poszukuje się również modelarza na stałe, względnie zakładu modelarskiego, któryby się podjął wykonania dla fabryki modeli. Łaskawe zgłoszenia pod adresem T. w. „Fitzner & K. Gamper” w Sosnowcu. 1945

Jest do sprzedania dom murowany i 3 morgi gruntu zaraz przy stacji. Ten dom nadaje się więcej pod jaką fabryczkę niż na mieszkanie można zobaczyć na miejscu — cena przystępna — wiadomość u p. Łakońskiego w Ryńku w Sławkowie. 1956

Uczeń 8-jej klasy udziela korepetycji. Wiadomość w redakcji. 1958

Pianino sprzedam zaraz Będzin, Kołpataja Nr. 30. 1973

Zaginął portfel zawierający metrykę urodzenia, 10 fotografii; świadectwo tokarskie i legitymację straży obywatelskiej wraz z opaską na imię Stefana Marcisz. Łaskawy znalazca raczy zwrócić na ul. Górna dom Jonga 13. 1989

Zaginęła karta na zapłacenie podatku, wydana przez Magistrat m. Sosnowca i kopja uszkodzenia na imię Wawrzyniec Skorka Łaskawy znalazca raczy zwrócić za wynagrodzeniem na Stradule ul. Górna Nr. 9 dom Huras. 1986

Poszukuje wspólnika do solidnego interesu z kapitałem 200,000 mk. oszczędki i kapitał. Zapewnimy w nieruchomościach i ziemi. Wiadomość w Kurjerze. 1947

Zgubiono portfel zawierający różne kwity, paszport rosyjski i legitymację poborową na imię Jana Paszkiewicza. Znalazca raczy zwrócić do „Kurjera”. 1990

6-t klasista szkoły Staszica udziela korepetycji. Wiadomość Kołpataja 3 m. 3-5 pp. 1994

Przybiłaka się koza Jest do odebrania z warunkiem zwrotu kosztów. Adres: M. Kubicka ul. Małachowskiego Nr. 3. 1992

Spiewu solowego udziela pozuje głos A. Sternowa. Kołpataja 3 m. 3. 1993

Pies myśliwski seter angielski — czystej rasy do oddania. Wiadomość: Dr. Teichner Myszków, szpital wojskowy. 1991

Z p. wodu, wyjazdu sprzedam krowę mleczną, bryczkę jednokonną i drabiny wozowe Sosnowiec Sławkowska 23. 1948

Krowa mleczna do sprzedania. Wiadomość w „Iskrze”. 1946

Kartofli 2 wagony będą rozsprzedawane 3 listopada od godziny 8 rano na stacji Dęblińskiej. 1945

CHARAKTER, PRZEZNACZENIE określa na podstawie Metafizyki, Psychologii i Grafologii, (badając cechy rąk i pisma), **PETERSEN** S. o. i. Dr. Nauk Farmaceutycznych, Sosnowiec, Kołpataja 6 (Mikolajewska). Od 4-jej do 7-jej wieczorem.